

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10Csp/219/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118215125
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118215125.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Michaelou Sedlákovou v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31335004, proti žalovaným: X/ P. G., A.. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XX, Ľubotice, 2/ H.Ó. G., A.. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XX, Ľubotice, o zaplatenie 44.387,72 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný v 1. a 2. rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 44.387,72 eura s úrokom z omeškania o výške 5 % ročne zo sumy 44.387,72 eura od 23.6.2018 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 210 eur splatných vždy k 20. dňu príslušného kalendárneho mesiaca k rukám žalobcu, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku a to pod hrozbou straty výhody splátok.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca m á nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v rozsahu 94 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 25.10.2018 domáhal voči žalovaným zaplatenia sumy 44.387,72 eura s úrokom vo výške 5,49 % p.a. zo sumy 42.773,29 eura od 23.06.2018 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 44.387,72 eura od 23.06.2018 do zaplatenia.

2. Nárok uplatnil zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXX, ktorou bol žalovaným poskytnutý medziúver 45.000 eur. Keďže žalovaní úver riadne nesplácali, listom zo dňa 22.06.2018 bola vyhlásená jeho mimoriadna splatnosť. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 2.226,71 eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 45.000 eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 42.773,29 eura (istina). Dĺžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (22.06.2018) predstavuje sumu vo výške 44.387,72 eura, pričom pozostáva z istiny vo výške 42.773,29 eura a z nezaplatených 5,49 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 45.000 eur do 22.06.2018 spolu vo výške 1.614,43 eura. Nezaplatené poplatky vo výške 165 eur si neuplatňuje. K žalobe ako dôkaz priložil zmluvu o úvere z 20.2.2015, všeobecné podmienky stavebného sporenia pre fyzické osoby, amortizačnú tabuľku pre medziúver, predpoklady pre výpočet RPMN, upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti s doručenkou, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru s doručenkami, výpis z účtu stavebného sporenia, výpis z účtu medziúveru.

3. Žalovaní vo vyjadrení k žalobe uviedli, že žaloba je oprávnená z toho titulu, že záväzky je povinnosť splácať. Dôvodom ich zlyhania bolo prepustenie žalovanej v 1. rade zo štátnej správy, 12 rokov pracovala ako vojačka. Nevedela sa zaradiť v civilnom živote, bola bez príjmu, bez nároku na sociálnu podporu,

vyživoval ju manžel a ďalšie pôžičky, s ktorými sa postupne zadlžovali. Spravila si opatrovnícky kurz, pracuje ako opatrovatelka v Rakúsku. Žalovaný v 2. rade pracoval ako profesionálny vojak do júna 2017. Prepustili ho pol roka pred výsluhovým dôchodkom. Je bez práce niekoľko mesiacov. Sťahovali sa dvakrát z Nitra do Topoľčian, potom do Prešova. Všetko išlo z pôžičiek. Ich dlh je zhruba 85.000 eur, pri mesačnej splátke do 500 eur to vedia všetko posplácať. Majú 23 pohľadávok. Riešili ich aj s oddlžovacou spoločnosťou. Nevedia ako to majú riešiť. Momentálne sú obaja zamestnaní, o deti sa riadne starajú, žijú v podnájme. K vyjadreniu priložili faktúru za výkon činnosti opatrovania, opis správy záväzkov, zoznam úverových spoločností, zmluvu uzavretú s Prvou oddlžovacou s.r.o.

4. Žalobca v replike poukázal na to, že žalovaní žiadnym spôsobom nevyvrátili žalobu, peňažné prostriedky od žalobcu dostali a svoje povinnosti si plniť riadne a včas prestali. Priložil uznanie dlhu zo strany žalovaných.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného v 2. rade, prostriedkami procesného útoku a procesnej obrany a v súlade s § 204 CSP aj listinnými dôkazmi, ktoré sú obsahom spisu, a zistil tento skutkový stav:

6. Dňa 20.02.2015 bola uzavretá zmluva o úvere medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi pod č. XXXXXXXXXXXX. Do času, kým žalovaní ako dlžníci splnia podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru bol žalovaným poskytnutý medziúver/spotrebiteľský úver na určitú vo výške 45.000 eur, dlžníci sa zaviazali zaplatiť celkovo 100.643,75 eura. Dohodnutá bola úroková sadzba medziúveru 5,49 % p.a. Mesačne mali žalovaní vkladať na účet stavebného sporenia 69,74 eura. Výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru bola stanovená na 205,88 eura a počet splátok bol 250, pričom ich splatnosť nastala 15. deň v mesiaci. Výška stavebného úveru po pridelení cieľovej sumy mala byť 26.723,21 eura s úrokovou sadzbou 2,90 % p.a. Výška mesačnej splátky stavebného úveru činila 272,62 eura, dohodnutých bolo 111 splátok a konečná splatnosť bola stanovená do 15.03.2045. RPMN pri medziúvere bola 5,76 % p.a. a pri úvere 2,91 % p.a. Priemerná RPMN predstavovala 14,70 % p.a.

7. V bode 1 článku III. zmluvy je uvedený účel medziúveru a to je modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich.

8. V zmluve sa konštatuje v článku I. bode 1, že po pridelení cieľovej sumy a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok sa medziúver zmení na stavebný úver vo výške cca 26.723,21 eura. Presnú výšku úveru bude tvoriť rozdiel cieľovej sumy a nasporenej sumy.

9. Podľa čl. X má veriteľ právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti, t.j. veriteľ má právo požadovať zaplatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom a dlžník je povinný celý zostatok úveru s príslušenstvom zaplatiť predovšetkým v prípade, ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jednej splátky staveného úveru, resp. úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

10. Podľa výpisu z účtu stavebného sporenia posledný vklad žalovaných pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti je evidovaný 31.10.2017.

11. Z výpisu z účtu medziúveru je zrejماً celková dlžná suma 44.387,72 eura, ktorá pozostáva z istiny 42.773,29 eura, nezaplatených úrokov za úver do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 1.614,43 eura.

12. V dôsledku nesplácania úveru žalobca najprv listom zo dňa 16.05.2018 upozornil oboch žalovaných na vyrovnanie dlhu s tým, že v opačnom prípade vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru (tieto listy boli doručené obom žalovaným 21.05.2018) a následne listom zo dňa 22.06.2018 im oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 22.06.2018. Tento list bol obom žalovaným doručený 04.07.2018.

13. Z výsluchu žalovaného v 2. rade vyplynulo, že úver od žalobcu brali na kúpu bytu. Najprv ho splácali riadne. Následne však z dôvodu straty zamestnania splácať prestali. V súčasnosti obidvaja s manželkou pracujú. On je živnostník, automechanik. Jeho mesačný príjem v čistom predstavuje sumu 1.000 eur. Doteraz bol oslobodený od platenia odvodov a od júla 2019 bude mať povinnosť ho už platiť, čiže jeho príjem bude nižší. Manželka (žalovaná v 1. rade) pracuje ako opatrovatelka v Rakúsku s príjmom 700

eur mesačne v čistom. Z toho je však tiež potrebné odrátať cestovné náklady a platby agentúre. Žijú v nájme, kde mesačne hradia sumu 430 eur, a to aj vrátane energií. Majú dve maloleté deti a sedem a deväť ročné. Rovnako majú okrem tohto úveru ešte 21 úverov, ktoré sú popísané v prílohách k vyjadreniu k žalobe. Momentálne na tieto úvery neplatia nič. Najprv to riešili cez oddľžovaciu spoločnosť, kde pár splátok splátili, ale následne s nimi rozviazali spoluprácu. Predmetné úvery brali potom, čo žalovaná v 1. rade prišla o prácu, teda od roku 2015 a to na úhradu bežných výdavkov. Vzhľadom na tieto okolnosti sú schopný splácať prípadnú pohľadávku, na ktorú ich súd zaviazá vo výške 100 eur mesačne v splátkach.

14. Z faktúry za výkon činnosti opatrovania zo dňa 20.11.2018 je zrejмый príjem žalovanej v 1. rade za obdobie od 06.11.2018 do 20.11.2018 vo výške 872 eur.

15. Zo zmluvy o výkone správy záväzkov, ktorú uzavreli žalovaní s Prvou oddľžovacou s.r.o., vyplýva, že žalovaní majú 21 neuhradených pohľadávok, ktorých veriteľmi sú OTP banka a.s., Profi credit Slovakia s.r.o., Consumer Finance Holding a.s., Silverside a.s., Cetelem Slovensko a.s., Home Credit Slovakia a.s., Pôžičkomat, Minihotovost a.s., PORT System s.r.o., Finzo OU.

16. Zmluva o stavebnom sporení je upravená zákonom č. 310/1992 Z.z. o stavebnom sporení, ako aj zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, čo je zrejmé aj z čl. XI zmluvy. Zároveň však nepochybne ide aj o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a násl. Občianskeho zákonníka.

17. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

20. Podľa § 2 písm. a) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

21. Podľa § 2 písm. b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

23. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

24. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. Podľa § 517 ods. 1 OZ veta prvá, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

26. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

27. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

28. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že žalobca uzavrel so žalovanými zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 310/1992 Z.z. o stavebnom sporení v spojení so zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

29. Na základe uzatvorenej zmluvy boli žalovaným, ktorí sú fyzickými osobami, nepodnikateľmi, dočasne poskytnuté peňažné prostriedky vo forme medziúveru žalobcom, ktorý poskytuje úvery v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Uzatvorená zmluva obsahovala všetky povinné náležitosti vyžadované ZoSÚ v § 9 ods. 2 reflektujúc jeho eurokonformný výklad v porovnaní s článkom 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere.

30. Nárok uplatnený žalobou je teda v časti o zaplatenie dlžnej sumy 44.387,72 eura, ktorá pozostáva z istiny vo výške 42.773,29 eura a nezaplatených úrokov za úver do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 1.614,43 eura, vplnom rozsahu dôvodný, keď žalovaní žalobcovi pohľadávku v uvedenej výške neuhradili, jej výšku nerozporovali, a preto súd zaviazal žalovaných k jej uhradeniu.

31. Z dôvodu omeškania žalovaných s plnením peňažného dlhu vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie úrokov z omeškania odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru, ku ktorému došlo 22.06.2018. Žalobcom požadovaná sadzba úrokov z omeškania predstavovala 5 % ročne a táto nepresahovala výšku stanovenú predpismi občianskeho práva. Žalovaným bola preto uložená povinnosť zaplatiť aj úroky z omeškania vo výške 5 % zo sumy 44.387,72 eura od 23.06.2018 do zaplatenia.

32. Súd však nepovažoval za opodstatnený nárok žalobcu týkajúci sa zmluvného úroku vo výške 5,49 % ročne zo sumy 42.773,29 eura od 23.06.2018 do zaplatenia, teda po zosplatnení úveru. V tomto smere v celom rozsahu súd poukazuje na závery vyplývajúce z rozsudku Krajského súdu v Prešove 6Co 190/2014 zo dňa 30.6.2015, s ktorým sa súd stotožňuje a ktorom sa uvádza nasledovné: „Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a

veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (pozri ďalej). Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. Alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.“

33. Na podporu tohto názoru možno poukázať aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR 4Obo 143/98, v odôvodnení ktorého Najvyšší súd zdôraznil, že dohodnuté úroky z poskytnutých úverových prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Podobne možno poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu SR IV.ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, ktoré sa týkalo odmietnutia sťažnosti veriteľa voči rozsudku Krajského súdu v Prešove 1Co/30/3012-145 zo dňa 30.5.2012, ktorý nadväzoval na rozsudok Okresného súdu v Prešove č.k. 29C/131/2011-127. Súdny totiž v týchto rozsudkoch vyslovili názor, že pri zosplatení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu v podobe úrokov z úveru a úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi stranami. Ústavný súd pritom nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie súdu bolo zjavne neodôvodnené, resp. také, ktoré by popieralo zmysel na právo na súdnu ochranu. Preto bola sťažnosť odmietnutá.

34. Napokon aj v iných veciach týkajúcich sa žalobcu bol totožný právny záver vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/493/2016 zo dňa 15.2.2017 a tiež rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/42/2016 zo dňa 10.5.2017 a sp. zn. 22Co 78/2017 zo dňa 27.03.2018.

35. Z vyššie uvedených dôvodov súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

36. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

37. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškание s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

38. Súd zohľadnil zlú sociálnu situáciu žalovaných a preto, aby sa predišlo ohrozeniu živobytia žalovaných, súd jej povolil splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku.

39. Podľa názoru súdu povolenie splátok na uhradenie prisúdenej čiastky nespôsobí žalobcovi ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprímerane ani do hospodárskych pomerov žalobcu, ktorý má v predmete svojej obchodnej činnosti okrem iného zaradené aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, a ktorého pohľadávky jeho dlžníci splácajú bežným spôsobom v splátkach. Súd zastáva názor, že slabšia strana, ktorou žalovaní ako spotrebiteľia nesporne sú, si zaslúži ochranu, keď sa objektívne ocitli v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre nich devastujúce. Žalovaní i prejavili snahu dlh splácať. Povolenie splátok je vzhľadom na sociálnu a majetkovú situáciu žalovaných (Žalovaní majú 2 maloleté deti, žijú v nájme, kde hradia 430 eur mesačne. Žalovaní sú síce momentálne obaja zamestnaní s celkovým príjmom do rodiny cca 1700 eur, avšak je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že okrem dlhu voči žalobcovi majú ešte ďalších 21 nesplatených pohľadávok. Nesporne sa dostali do úverového kolotoča, z ktorého sa nevedia dostať.) v súlade so zásadou spravodlivosti uvedenou v čl. 2 ods. 1 CSP.

40. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

41. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

42. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán sporu nezistiac dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. Žalobca bol úspešný v rozsahu v rozsahu 97 % (istina 44.387,72 eura). Žalovaní mali úspech v rozsahu 3 % (5,49 % zo sumy 42.773,29 eura od 23.06.2018 do vyhlásenia rozsudku, čo zodpovedá sume 1.282,61 eura), a preto má žalobca voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 94 % (97 % - 3 %), o ktorých výške bude rozhodnuté v samostatnom uznesení po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 3 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.